Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School - Sint-Michielscollege te BRASSCHAAT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Pedagogisch geheel	7658-61424
Instellingsnummer	7658
Instelling	Vrije Lagere School - Sint-Michielscollege
Directeur	Danny AARTS
Adres	Kapelsesteenweg 74 - 2930 BRASSCHAAT
Telefoon	03-640.30.34
Fax	03-640.30.35
E-mail	directie@smcbls.be
Website	www.smcbls.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Michielscollege
Adres	Kapelsesteenweg 72 - 2930 BRASSCHAAT
Scholengemeenschap	Basisscholen KVO
Adres	Kapelsesteenweg 74 - 2930 BRASSCHAAT
CLB	Vrij CLB Voor - en Noorderkempen
Adres	De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	7-10-2013, 8-10-2013, 10-10-2013, 11-10-2013, 14-10-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	14-10-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	13-11-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Lydia Loquet
Teamleden	Jacqueline Oorts, Hilde Reyniers
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING **3**

1 SAMENVATTING **5**

2 DOORLICHTINGSFOCUS **7**

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus 7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus 7

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? **8**

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? 8

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? 8

3.1.1.1 Lager onderwijs: wiskunde 8
3.1.1.2 Lager onderwijs: muzische vorming 9
3.1.1.3 Lager onderwijs: leren leren 11

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'? 12
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? 12

3.2 Respecteert de school de overige reglementering? 13

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? **14**

4.1 Aanvangsbegeleiding 14
4.2 Deskundigheidsbevordering 15
4.3 Evaluatiepraktijk 16

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL **18**

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL **21**

6.1 Wat doet de school goed? 21
6.2 Wat kan de school verbeteren? 21
6.3 Wat moet de school verbeteren? 21

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN **23**

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING **23**

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
   - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
     Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
     Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
     - het onderwijsaanbod
     - de uitrusting
     - de evaluatiepraktijk
     - de leerbegeleiding.
   - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.
   - een selectie van overige regelgeving.

2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
   - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
   - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
   - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
   - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.
Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Sint-Michielscollege bestaat uit een pedagogisch geheel van twee vrije lagere scholen die beiden op één campus met het secundair onderwijs in een residentiële omgeving van Brasschaat liggen. De scholen rekruteren zowel uit de onmiddellijke als uit een wijde omgeving. Zij kennen een hoog aantal (neven)instromers. Ouders kiezen hierbij vooral voor de continuïteit naar het secundair onderwijs op dezelfde campus.
Sinds de vorige schooldoorlichting investeerde het schoolbeleid in belangrijke mate in de omschakeling van een 'voorbereidende afdeling secundair onderwijs' naar een volwaardig lager onderwijs met een eigen identiteit. De directeurs leiden de beide lagere scholen als één geheel en hebben daarbij een duidelijke taakverdeling. Eén van hen is sinds het begin van dit schooljaar nieuw aangesteld. Samen met een ondersteunend netwerk van de scholengemeenschap en de interne beleids- en werkgroepen zijn de scholen zoekend naar een ruim gedragen participatief en geïntegreerd beleid.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting in beide scholen de resultaatsverplichting voor wiskunde en muzische vorming en de inspanningsverplichting voor leren leren. Daarnaast onderzocht ze ook aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en de kwaliteit van de aanvangsbegeleiding, de deskundigheidsbevordering, de evaluatiepraktijk en het algemeen beleid van de school.

De scholen voldoen aan de resultaatsverplichting om de eindtermen voor wiskunde te realiseren. Een onderwijsleerpakket is richtinggevend als referentiekader waardoor de leerdomeinen voldoende en doelgericht aan bod komen. Verschillende outputgegevens vormen algemene aanwijzingen dat de scholen met de meeste van hun leerlingen de eindtermen realiseren. Door grote verschillen in onderwijsstijl en didactische aanpak tussen de leraren is een krachtige, stimulerende en werkelijkheidsgerichte leeromgeving niet overal gegarandeerd. De leraren besteden in verschillende mate aandacht aan betekenisvolle en functionele contexten.

Voor muzische vorming beantwoorden de scholen onvoldoende aan hun resultaatsverplichting om de eindtermen binnen een evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod te realiseren. Het sterk eenzijdig onderwijsaanbod geeft aanleiding tot een klaspraktijk die voorbijgaat aan de visie en de kerngedachten van de eindtermen. De leerdomeinen komen onvoldoende evenwichtig en doelgericht aan bod en worden eerder vanuit persoonlijke opvattingen en naargelang de deskundigheid van de leraar ingevuld. Het leerplan is hierbij weinig of niet richtinggevend als referentiekader.
De nascholingen die, in samenwerking met de pedagogische begeleiding en een academie, in het verleden werden opgezet, hebben weinig of geen effect gehad op de professionalisering van het hele schoolteam. De scholen slagen er bovendien onvoldoende in om de specifieke expertise van een aantal leraren in te zetten.

Voor leren leren gaat het schoolteam ervan uit dat de leerlingen de leergebiedoverstijgende eindtermen automatisch en dan vooral binnen de verschillende onderwijsleerpakketten wel zullen verwerven. De mate waarin kansen tot leerlingeninitiatief, zelfsturing en zelfstandig werk worden benut, is afhankelijk van de initiatieven en de inzichten van de leraren. Een graduele opbouw en schooleigen planning voor leren leren, zoals decretaal verwacht, ontbreken. De scholen beantwoorden bijgevolg onvoldoende aan de maatschappelijke verwachtingen voor leren leren.

Het kwaliteitsonderzoek van de aanvangsbegeleiding wijst op een sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid en ontwikkeling van het proces.
De organisatie van de aanvangsbegeleiding, mede een topprioriteit van de scholengemeenschap, is een voorbeeld van goede praktijk.

Voor de deskundigheidsbevordering bevinden de scholen zich aan het begin van een ontwikkelingsproces. Een schooleigen visie en/of operationele doelen voor de deskundigheidsbevordering uitzetten, gekoppeld aan een concrete prioriteitenplanning op middellange en lange termijn, is nog geen onderwerp van overleg.

Een nascholingsplan, zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, ontbreekt. De soms aanwezige interne expertise wordt slechts in geringe mate aangewend ten behoeve van de professionalisering van het hele team. De bereidheid van het team om vernieuwingen te integreren in de klaspraktijk ontwikkelt zich stilaan binnen de schoolcultuur, mede onder impuls van de teamgerichte nascholingen en netwerking van de scholengemeenschap.

Het kwaliteitsonderzoek van de evaluatiepraktijk maakt duidelijk dat de scholen nog aan het begin van een ontwikkelingsproces staan.
Het schoolwerkplan beschrijft vooral de uitvoering van de evaluatiepraktijk. Een gedragen schoolvisie op evalueren is nog niet aan de orde. De leraren hanteren een aantal structuren en procedures in verband met evalueren die de school ter ondersteuning aanreikt. Als basis voor de evaluatie gebruiken de leraren vooral methodegebonden, genormeerde en eigengemaakte toetsen. De doelen en suggesties uit de leerplannen worden weinig gelinkt aan de evaluatiepraktijk. Meer procesgerichte evaluatievormen komen divers aan bod naargelang de inzichten en noden van leraren. Hierdoor mist de evaluatiepraktijk aan continuïteit en graduele opbouw. Leerlingenresultaten op schoolniveau verzamelen, analyseren en verwerken om de eigen onderwijskwaliteit te verbeteren, is in ontwikkeling.

Op basis van alle vaststellingen besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. Het algemeen beleid en het draagvlak van de beide schoolteams binnen het pedagogisch geheel is voldoende groot om de tekorten weg te werken en de onderwijskwaliteit bij te sturen en te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde

muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Uit het erkenningsonderzoek op basis van het aanbod, de planning, de resultaten van diverse toetsen en de resultaten in het vervolgonderwijs blijkt dat de meeste leerlingen de eindtermen wiskunde bereiken. De manier waarop de leraren hun onderwijsaanbod voor wiskunde organiseren en uitwerken, garandeert de volledigheid, de verticale samenhang, de gradatie en continuïteit in voldoende mate. De verschillende domeinen van wiskunde komen evenwichtig aan bod.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor de planning van hun aanbod gebruiken de leraren een onderwijsleerpakket. Het team gaat er impliciet van uit dat het consequent gebruik van het onderwijsleerpakket de realisatie van het leerplan waarborgt. Bijgevolg willen de leraren via deze werkwijze de graduele opbouw en de continuïteit binnen het wiskundeonderwijs garanderen. Zij passen werkvormen van het onderwijsleerpakket aan en gebruiken bijkomende bronnen in functie van de noden van de leerlingen. Tijdens de geobserveerde lessen stelde het inspectieteam vast dat de meeste leraren aandacht geven aan een korte duidelijke instructie waarna de leerlingen kansen krijgen tot verdere (begeleide) inoefening. Uit de observaties en de planningsdocumenten blijkt dat de meeste leraren de leerinhouden veeleer technisch-cognitief benaderen. Het aanbieden van leerinhouden vanuit realistische contexten komt minder voor.
In de scholen zijn er grote verschillen in onderwijsstijl tussen de leraren. Hun didactisch handelen is vaak afhankelijk van de eigen inzichten en soms met minder aandacht voor (inter)actieve en coöperatieve werkvormen. Sommige leraren creëren al in enige mate ruimte voor actief leren met voldoende denkinteractie, anderen hanteren dan weer een sterk gestuurde onderwijsstijl die een krachtige leeromgeving belemmert.
De parallelleraren overleggen regelmatig over het aanbod en de toetsen die zij in dezelfde periode geven.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De soms verouderde en minder goed functionerende computers leiden er in een aantal groepen toe dat de scholen nog kansen missen om ICT-mogelijkheden meer in te schakelen bij de uitbouw en differentiatie van het wiskundeonderwijs. Getalbeelden, symbolen en referentiematen ter ondersteuning van het voorstellingsvermogen van lengtes, inhouden en gewichten komen slechts sporadisch voor. Algoritmen en heuristieken om leerlingen gepast te ondersteunen bij het leerproces ontbreken vaak. Het team heeft hieromtrent geen afspraken.
In de klassen bevinden zich heel wat educatieve spellen met wiskundige inslag voor gebruik in het hoekenwerk. Mappen met extra materiaal zijn ter beschikking van leerlingen en leraren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De scholen beschikken over talrijke toetsgegevens voor het leergebied wiskunde. De resultaten van de koepelgebonden eindtoetsen geven aan dat de globale resultaten boven het Vlaams gemiddelde liggen. De resultaten van de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem worden op klasniveau verzameld. De scholen hebben deze toetsresultaten echter nog niet aangegrepen om ook op instellingsniveau te analyseren, te interpreteren en eventueel bij te sturen. Samen met de methodegebonden toetsen, de eigengemaakte en/of eindtoetsen geven ze de leraren een goed beeld van de vorderingen van de leerlingen. Het gebruik van fouteninventarissen en foutenanalyses is leraarafhankelijk.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

Via het tweemaandelijks toetsenrapport en het trimestriële syntheserapport krijgen de ouders zicht op de leerresultaten van hun kind.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De meeste leraren gebruiken de differentiatiemogelijkheden van het leerpakket als tempo- of niveaudifferentiatie. Sommige leraren voorzien verdere differentiatie in niveaugroepen of in contract- en/of hoekenwerk. De vorm en de mate waarin de binnenklasdifferentiatie in elke klasgroep gestalte krijgt, is vaak afhankelijk van de visie en de competenties van de leraren. Sommigen geven aan dat zij behoefte hebben aan meer coaching en afspraken voor de differentiatietechnieken binnen de klaspraktijk.
Leerlingen met nood aan bijkomende zorg worden vraaggestuurd klasintern of -extern geremedieerd door een vaste zorgleraar.
Voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong wordt recent een eigen leertraject met meer uitdaging of een extra oefenbundel voorzien. De scholen willen de aanpak van kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong nog verder systematiseren en uitbouwen.
De zorgleraren maken groepsoverzichten van de toetsen van het leerlingvolgsysteem. Deze gegevens vormen de basis voor het intern zorgoverleg en het multidisciplinair overleg. Indien nodig stelt het team een handelingsplan op voor de zorgleerlingen en voorziet het desnoods in dispenserende en compenserende maatregelen. In deze handelingsplannen zijn de zorgvraag, de doelen en de acties nog niet concreet geformuleerd, wat een tussentijdse evaluatie en bijsturing belemmert.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Onder impuls van het zorgteam ontwikkelden de scholen recent een goede aanzet om meer handelingsgericht te gaan werken.
De scholengemeenschap heeft aandacht voor het verhogen van de deskundigheid van de leraren betreffende differentiatietechnieken binnen de klaspraktijk in alle scholen.

3.1.1.2 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Uit de observaties, de planningsdocumenten, de wijze van evalueren en rapporteren, het leerlingenwerk en de gesprekken met de leraren blijkt dat niet alle eindtermen muzische vorming in voldoende mate worden aangeboden en bereikt bij de meeste leerlingen. Een evenwichtig, gradueel en samenhangend aanbod binnen alle domeinen van dit leergebied ontbreekt.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning

In het verleden maakten de scholen samen met de pedagogische begeleiding een inventaris van de klasactiviteiten om zicht te krijgen op het muzisch aanbod op schoolniveau. Een analyse en interpretatie van deze inventaris op basis van de

Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

leerlijnen en de doelen uit het leerplan om de mogelijke hiaten in het aanbod op te sporen en bij te sturen, is tot op heden nog geen onderwerp van overleg.
De meeste leraren zijn weinig of helemaal niet vertrouwd met de visie, de kerngedachten en de inhoud van het leerplan. Een diepgaande implementatie van het leerplan laat vooralsnog op zich wachten.
De leerplandoelen zijn bijgevolg onvoldoende richtinggevend voor de planning, waardoor de leraren niet kunnen garanderen dat hun aanbod dekkend is voor alle leerplandoelen.
In de meeste groepen is er een overaanbod voor zang binnen het domein muziek. Voor het domein beeld ligt er een sterk eenzijdig accent op technische vaardigheden zodat er dikwijls naar voorbeeld wordt gewerkt. Het leerlingeninitiatief, de fantasiebeleving en het exploreren en experimenteren, komen hierdoor meermaals in het gedrang. Er is onvoldoende aandacht voor het muzisch proces van creëren en beschouwen.
Drama, bewegingsexpressie, media en muzische attitudes komen te beperkt en onvoldoende doelgericht aan bod. Vaak neigt een les muzisch taalgebruik eerder naar een zuivere taalles dan naar een muzische activiteit.
In de scholen ontbreken leerlijnen die de continuïteit en de gradatie van het aanbod over de klasgroepen heen moeten waarborgen. De onderwijstijd voor muzische vorming is niet altijd gegarandeerd in elke klasgroep.
Op schoolniveau worden een aantal initiatieven genomen en projecten georganiseerd die de horizontale samenhang met andere leergebieden en klasdoorbrekend werken stimuleren.
De scholen organiseren culturele uitstappen maar een permanente aandacht voor de ontwikkeling van een persoonlijke smaak en waarderend en kritisch denken over kunst, ontbreken.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Door de vrij kleine klaslokalen, de soms weinig flexibele klasopstelling en de permanente lokalennood zijn de kansen tot muzisch bewegen en dramatiseren veeleer beperkt.
Ter ondersteuning van de lessen muziek bieden de leraren weinig of geen muziekinstrumenten aan. Verbruiksmaterialen voor beeldopvoeding zijn ter beschikking.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De scholen hebben de visie op en de kenmerken van een goede evaluatie binnen muzische vorming, zoals onder meer opgenomen in het leerplan, nog niet bestudeerd. Het gebruik van alternatieve evaluatievormen en/of procesgerichte evaluaties die uitgaan van zorgvuldig gekozen doelen, staan nog aan het begin van een ontwikkelingstraject.
(Zelf)reflectie van en zelfevaluatie door de leerlingen komen nog maar zelden voor.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

In het puntenrapport nemen de leraren niet altijd muzische vorming op en beperken dit dan tot muzikale en beeldopvoeding. Dit geeft geen beeld over de mate waarin muzische competenties verworven zijn.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Een eenduidige visie om de talenten van de leerlingen gelijkgericht naar waarde te schatten en om de (verworven) muzische vaardigheden van de leerlingen per domein in kaart te brengen, ontbreekt. Hierdoor missen de scholen kansen om het muzisch aanbod te laten aansluiten op het ontwikkelingsniveau en de talenten van de leerlingen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De nascholingen die in het verleden werden opgezet in samenwerking met de pedagogische begeleiding en met een academie hebben slechts weinig effect gehad op de professionalisering van het gehele team.
Uit de gesprekken blijkt dat een aantal leraren over waardevolle muzische capaciteiten beschikt. Deze expertise wordt echter in beperkte mate of met een te klein bereik ingeschakeld met het oog op het verruimen en verrijken van het muzisch aanbod in elke klas. Zij wordt nog niet ten volle aangewend om de deskundigheid van alle leraren te bevorderen.

3.1.1.3 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet niet

Uit de observaties, de planningsdocumenten en de gesprekken blijkt dat de scholen de leergebiedoverschrijdende eindtermen onvoldoende intentioneel nastreven. Een doordachte planning van het aanbod en een graduele opbouw ontbreken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Een visie ontwikkelen voor leren leren op basis van de kerngedachten van de decretale eindtermen was nog niet aan de orde. De meeste leraren gaan ervan uit dat zij de doelen voor leren leren impliciet nastreven. Zij nemen een aantal initiatieven en/of maken gebruik van een onderwijsleerpakket en/of hebben aandacht voor enkele aspecten van leren leren in sommige leergebieden. Op deze manier vertrouwen de scholen er op dat de leerlingen de leergebiedoverschrijdende eindtermen op termijn wel zullen verwerven.
In het schoolwerkplan staan een aantal algemene schoolafspraken in verband met leren leren. Zo hebben de scholen afspraken vastgelegd betreffende hun huistaak- en planningsbeleid. De scholen beschikken niet over een eigen planning voor leren leren, zoals bepaald in het decreet basisonderwijs.
Enkele leraren maakten een oplijsting van de geïntegreerde leeractiviteiten rond leren leren in hun klas al dan niet gekoppeld aan de eindtermen.
De huidige klaspraktijk is divers en de oefenkansen die leerlingen krijgen voor de zelfsturing en het zelfstandig werk binnen de verschillende leerinhouden en werkvormen, zijn leraarafhankelijk.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Visualiseren van geheugensteunen komt weinig en verschillend voor. Voor het gebruik van didactische wandplaten, stappenplannen, heuristieken en algoritmes zijn er geen afspraken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Aangezien de leergebiedoverstijgende eindtermen leren leren eerder impliciet aan bod komen, verloopt de evaluatie hiervan eerder fragmentarisch en is ze leraarafhankelijk

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig

De leraren evalueren de attitudes vrij algemeen binnen de leef- en werkhouding van de leerlingen op het rapport. De samenhang met de specifieke eindtermen en/of vooropgestelde doelen is te weinig transparant.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het team zet zich in ruime mate in om een veilig en positief leerklimaat te creëren.
De ondersteuning van het (zorg)team is voldoende gericht op de oorsprong van de leerproblemen bij de leerlingen. Zo werken zij onder meer aan de bijsturing

van een gebrekkige leerstrategie of leerhouding.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Momenteel is er in de scholen geen expliciete ontwikkelingsdynamiek ten aanzien van leren leren aanwezig.

Inbreuk(en) op regelgeving

Een schooleigen planning voor leren leren, zoals bepaald in het decreet basisonderwijs art. 44 § 2, ontbreekt.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?

Het inspectieteam stelt op het vlak van de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) een aantal tekorten vast die onverwijld moeten worden opgelost.

In verband met de organisatie
- De instellingen beschikken niet over een geconcretiseerd globaal preventieplan en jaaractieplan.
- Voor de realisatie van het globaal preventieplan en jaaractieplan voorzien de instellingen geen financiële middelen.

In verband met de bewoonbaarheid en de veiligheid
- In de meeste leslokalen is er onvoldoende daglicht.
- Een aantal lokalen kan onvoldoende verlucht worden.
- In een aantal leslokalen is niet de vereiste 2 m² vloeroppervlakte per leerling beschikbaar.
- Niet alle gebouwen en lokalen voldoen aan de bewoonbaarheidseisen: er is een penetrante geur in (de buurt van) het zorglokaal aan het sanitair blok.
- Gevaarlijke zones, hellingen, trappen en hoger gelegen vlakken zijn onvoldoende beveiligd: er is een gevaarlijke opstap op de speelplaats naar het administratief gedeelte; er zijn oneffenheden op de speelpaats in de buurt van het zorglokaal aan het sanitair blok.
- Er is risico op acuut elektrocutiegevaar: door gebrek aan stopcontacten werken de leraren met verlengsnoeren en verdeelstekkers.

In verband met gezondheid en hygiëne
- Er is geen toilet per 15 meisjes aanwezig: momenteel is er één meisjestoilet te weinig.

Het inspectieteam ziet een voldoende organisatie voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) en oordeelt dat de beleidskracht van de scholen voldoende is om de tekorten zelfstandig en zonder verdere opvolging door de onderwijsinspectie weg te werken. Het inspectieteam delibereert de tekorten en geeft een gunstig advies.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	neen
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	neen
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	neen
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid

De scholen hebben een duidelijke visie op aanvangsbegeleiding die tot stand kwam in de scholengemeenschap Basisscholen van het Katholiek Vlaams Onderwijs (KVO). De visietekst is gebaseerd op het pedagogisch project en terug te vinden in een specifiek document dat deel uitmaakt van het schoolwerkplan. De teamleden kregen toelichting over de visie.
De scholen vertalen hun visie op aanvangsbegeleiding naar duidelijke, concrete doelen. Zij koppelen concrete acties aan de vooropgezette doelen. Zowel op het niveau van de scholengemeenchap als op het niveau van de scholen wordt bepaald wie de acties coördineert. De directie bepaalt wanneer de acties geslaagd zijn.
De scholen motiveren hun visie op aanvangsbegeleiding, de daaraan gekoppelde prioriteiten, de operationele doelen en acties ten opzichte van externe partners. De scholen verantwoorden hun keuzes vanuit de zelfervaren noden en een brede sterktezwakteanalyse die zij uitvoerden bij de opstart van hun beleid rond aanvangsbegeleiding.

Ondersteuning

De scholen reiken voldoende structuren en procedures aan om hun aanvangsbegeleiding te ondersteunen. Een mentor-coördinator, aangesteld op niveau van de scholengemeenschap, zorgt voor de nodige coördinatie van meerdere initiatieven, eveneens op niveau van de scholengemeenschap. De scholen hebben een eigen mentor aangesteld om de initiatieven op schoolniveau te stroomlijnen. Daarnaast fungeren in de scholen ook klasmentoren. De opdracht van de mentor-coördinator, de schoolmentor en de klasmentoren is omschreven in een duidelijke taakomschrijving.
Schooloverstijgend wordt overleg georganiseerd. De scholen werken samen met een instelling voor lerarenopleiding die nauwgezette ondersteuning bij de professionalisering van de mentoren biedt. Dit vormt mee de basis voor de stevige schoolcultuur die de kwaliteitsvolle uitbouw van de aanvangsbegeleiding garandeert. De teamleden hebben voldoende zicht op deze structuren en benutten ze in voldoende mate.

Doeltreffendheid

De scholen gebruiken efficiënte manieren om de kwaliteit van de aanvangsbegeleiding te onderzoeken. Dit gebeurt meestal onder impuls van de scholengemeenschap, waar de centrale aansturing gebeurt. Op niveau van de scholengemeenschap is het kritisch zelfreflecterend vermogen over de aanpak en de effecten van de aanvangsbegeleiding sterk ontwikkeld. De systematische zelfevaluatie gebeurt zowel op beleids- als op uitvoeringsniveau, op niveau van de scholengemeenschap en op schoolniveau. Hiertoe krijgen de verschillende actoren voldoende tijd en ruimte. Zij trekken de nodige besluiten uit de zelfreflectie. De scholen en de scholengemeenschap staan open voor externe beoordelingen. Zij laten andere actoren (de lerarenopleiding) en belanghebbenden (de studenten en de nieuwe leraren) de aanvangsbegeleiding mee evalueren.

Ontwikkeling De scholen gaan efficiënt om met de verwachtingen van de overheid, de andere actoren en belanghebbenden in verband met aanvangsbegeleiding. Zij bewaken daarbij hun eigen tempo en prioriteiten.
De veranderings- en vernieuwingsdynamiek in functie van de aanvangsbegeleiding is duidelijk aanwezig. De scholen borgen de positieve effecten die ze bereikten in verband met aanvangsbegeleiding. De teamleden tonen hun bereidheid tot professionalisering in functie van dit aspect van de schoolwerking.

4.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De scholen hebben geen visie op deskundigheidsbevordering en daardoor zijn er geen operationele doelen voorhanden. In het schoolwerkplan is een visie opgenomen die zich beperkt tot nascholing als onderdeel van deskundigheidsbevordering. Deze visie is door de meeste teamleden niet gekend en wordt niet door hen gedragen. In die zin is de visie op nascholing weinig schoolspecifiek.
De scholen trachten de nascholing te koppelen aan de schoolprioriteiten en aan de noden van de leraren zoals die ter sprake komen in de functioneringsgesprekken. De nascholingen op niveau van de scholen en de scholengemeenschap zijn soms gekoppeld aan de schoolwerkpunten in de focus. Van een concrete prioriteitenplanning op middellange en lange termijn in functie van de deskundigheidsbevordering is nog maar weinig sprake. De verwachtingen omtrent nascholing, zoals die zijn opgenomen in het schoolwerkplan, zijn door een aantal leraren gekend maar worden volgens hen niet intentioneel nagestreefd. De scholen stellen geen nascholingsplan op zoals decretaal bepaald.

Ondersteuning De scholen reiken enkele structuren en procedures aan om de deskundigheidsbevordering te ondersteunen. Deze worden slechts in beperkte mate door de leraren benut.
Op het niveau van de scholengemeenschap nemen de leraren deel aan gezamenlijke pedagogische studiedagen en organiseren de zorgcoördinatoren schooloverstijgend overleg.
Tijdens overlegmomenten bespreken de parallelleraren naast hun onderlinge afstemming soms pedagogisch-didactische aspecten of bereiden ze activiteiten en/of thema's voor. De leraren benutten weinig kansen om via collegiale consultatie van elkaar te leren. De interne expertise wordt in geringe mate aangewend om bepaalde aspecten van het schoolbeleid vorm te geven.
Het intern leiderschap verwacht dat de teamleden zich extern professionaliseren. Een veeleer beperkt aantal leraren engageert zich hiertoe. De nascholingen van de leraren verhogen in geringe mate de deskundigheid van het team.
De schoolcultuur die nodig is om de deskundigheidsbevordering kwaliteitsvol uit te bouwen, ontbreekt vooralsnog. Wat op niveau van individuele nascholingen wordt voorgesteld in het schoolwerkplan, wordt weinig concreet uitgevoerd. Daarbij vormt het kind- of klasvrij maken van de leraren één van de struikelblokken. In de scholen heerst een weinig open en veilige cultuur die nodig is als basis om mekaar te inspireren en te motiveren tot professionalisering.

Doeltreffendheid De scholen onderzoeken de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering niet. Hun kritisch zelfreflecterend vermogen over de aanpak en de effecten van de deskundigheidsbevordering is nog niet ontwikkeld. De scholen voeren geen

systematische zelfevaluatie waaruit besluiten worden getrokken.

Ontwikkeling Uit het schoolwerkplan en de gesprekken met de schoolleiding blijkt dat de scholen in enige mate weten wat de verwachtingen zijn in verband met de deskundigheidsbevordering van de teamleden. Zij slagen er echter tot nog toe slechts in zeer beperkte mate in om dit concreet te maken. De veranderings- en vernieuwingsdynamiek in functie van de deskundigheidsbevordering ontwikkelen zich langzaam.

Inbreuk(en) op regelgeving De scholen stellen niet jaarlijks een nascholingsplan op zoals bepaald in het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08.05.2009.

4.3 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De scholen hebben geen visie op evalueren. De teamleden zijn niet op de hoogte van wat de leerplannen in verband met de evaluatie voor de verschillende leergebieden aangeven. De informatie in het schoolwerkplan beperkt zich tot de beschrijving van enkele aspecten van de uitvoering van de evaluatiepraktijk. Een beleid met operationele doelen is niet voorhanden. Doorgaans wordt vooral gefocust op de evaluatie van cognitieve vaardigheden en de bijbehorende rapportering aan de ouders en aan andere externen.

Ondersteuning De scholen reiken een aantal structuren en procedures aan om de evaluatiepraktijk te ondersteunen. Deze worden in de meeste gevallen door de leraren benut zoals in het schoolwerkplan beschreven. Op schoolniveau zijn geen afspraken gemaakt in functie van de kwaliteitsvolle uitbouw van de evaluatiepraktijk.
Voor de evaluatie van de verschillende leergebieden gebruiken de leraren materialen uit de onderwijsleerpakketten of ontwikkelen ze zelf toetsen. Methodegebonden toetsen, genormeerde toetsen en koepelgebonden toetsen vormen de basis van de evaluatie. Ook andere vormen van leerlingenwerk worden mee in de evaluatie opgenomen. De klasleraren wenden de evaluatievormen aan naar eigen inzichten en noden. Daardoor ontbreken verticale opbouw en continuïteit. In sommige klassen wordt rechtstreekse feedback gegeven tijdens de activiteiten, over zowel het product als het proces. Sporadisch krijgen de leerlingen de kans om zichzelf of hun klasgenoten te evalueren.
Voor verschillende aspecten van de leerbegeleiding gebeurt de evaluatie van de leerlingen gestructureerd. Het leerlingvolgsysteem is gericht op cognitieve vaardigheden maar in het zorgoverleg dat hieraan gekoppeld is, wordt de totale ontwikkeling van de kinderen besproken. Dit biedt, samen met de analyse van de gegevens, een aantal mogelijkheden om een doelgerichte werking verder uit te zetten.
Voor de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs hanteert de klassenraad naast de individuele leerlingenbespreking een aantal criteria. Daarbij worden niet alle leergebieden in acht genomen.

Doeltreffendheid De scholen onderzoeken de kwaliteit van de evaluatiepraktijk niet. Hun kritisch zelfreflecterend vermogen over de aanpak en de effecten van de evaluatiepraktijk is nog niet ontwikkeld. De scholen voeren geen systematische zelfevaluatie waaruit besluiten worden getrokken.

Ontwikkeling Diepgaand reflecteren op klasniveau over de resultaten van de leerlingen is leraarafhankelijk. De leraren bepalen eerder autonoom hoe ze hun didactisch handelen bijsturen vanuit evaluatiegegevens. Sporadisch worden de

leerlingenresultaten gebruikt om vanuit analyse over de groepen heen het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren gelijk te richten. De beschikbare gegevens op schoolniveau vormen nog geen voorwerp om een echt outputgericht beleid op te zetten. Vanuit STICORDI-maatregelen (stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen) beginnen de scholen zich vragen te stellen over een gedifferentieerde evaluatie.
De scholen hebben zich nog niet geïnformeerd over de verwachtingen en de vernieuwende tendensen in verband met de evaluatiepraktijk. Zij hebben hiertoe nog geen plannen uitgezet.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap, Visieontwikkeling, Besluitvorming, Kwaliteitszorg, Talenbeleid, GOK- en zorgbeleid

Het pedagogisch geheel Sint-Michielscollege bestaat uit twee vrije lagere scholen en wordt door een directieteam van twee directeurs geleid. Een van beide directeurs is sinds de aanvang van dit schooljaar aangesteld. Zij oriënteert zich op de taak en leert de schoolwerking en het team kennen. Zij wordt bijgestaan door een directeur die al langere tijd deel uitmaakt van de schoolleiding. Het directieteam werkt met een duidelijke taakverdeling, die naar noodwendigheid wordt bijgestuurd. Daarbij zijn de directeurs zoekende naar een evenwichtige verdeling om een aantal van de pedagogisch-didactische aandachtspunten op schoolniveau te coördineren, aan te sturen en/of uit te werken.
Het intern leiderschap van de scholen krijgt vorm door de samenwerking van de directeurs met onder meer de schakelgroep als afvaardiging van het lerarenkorps, de zorgteamleden en de coördinatoren. Het structureel netwerk van ondersteunende teamleden draagt echter nog maar in beperkte mate bij tot een ruim participatief gedragen schoolbeleid.

Gedurende vele jaren investeerden de scholen om van ‘een voorbereidende afdeling voor secundair onderwijs’ naar lagere scholen met een eigen identiteit te evolueren. De scholen legden hierin al een heel traject af maar deze verschuiving is nog niet helemaal voltooid.
De scholen hebben hun visie vertaald in een eigen pedagogisch project dat aansluit bij het gemeenschappelijk pedagogisch project van de KVO-scholen (katholiek Vlaams onderwijs). Het pedagogisch project legt het accent op intellectuele en algemeen menselijke vorming, in Vlaanderen, Europa en de wereld, met een religieuze en evangelische boodschap. Er is gezamenlijke doelgerichtheid met betrekking tot het pedagogisch project en de visie op ontwikkeling van leerlingen. De leraren krijgen regelmatig toelichting over het pedagogisch project en de visie die terug te vinden zijn in een infobundel en op de schoolwebsite. De scholen geven aan dat naar aanleiding van de directiewissel de concretisering van de visie kritisch wordt herbekeken.

De samenhang tussen de teamleden is duidelijk aanwezig bij parallelcollega’s en kleinere deelteams. De samenhang in het voltallige lerarenkorps en de nodige betrokkenheid om het beleid mee vorm te geven, is niet steeds merkbaar. Het omvangrijke schoolteam bestaat uit leraren die zich in mindere of meerdere mate engageren in de schoolwerking. De leraren zien het directieteam als de leiders. De directeurs hebben de intentie om de schoolorganisatie zoveel mogelijk op participatieve wijze vorm te geven. Dit impliceert dat het beleid vooral in samenspraak wordt gevoerd. De organisatiestructuren van de scholen zijn daartoe niet altijd voldoende efficiënt. Een aantal leraren ervaart de communicatie- en overlegmogelijkheden als onvoldoende. In het schoolteam grijpen niet alle teamleden de geboden kansen om te participeren aan overleg. De (deel)teamvergaderingen verlopen volgens een vast stramien met een vooraf bepaalde agenda. Diverse werkgroepen komen op zelfstandige basis samen om vooral organisatorische onderwerpen aan te pakken. Hun mandaat ten aanzien van het schoolbeleid is niet voor iedereen duidelijk.
Slechts enkele leraren voelen zich aangesproken in hun capaciteiten voor participatieve besluitvorming. Een groot aantal leraren is op zoek naar bevestiging over de wijze waarop zij hun opdrachten uitvoeren. Zij verwoordden tijdens de schooldoorlichting hun nood aan teambuilding en coaching.

Verschillende kanalen worden gebruikt om informatie naar de leraren te verspreiden. Het team heeft toegang tot schoolrelevante informatie.
De ouders en de leerlingen blijven via de schoolwebsite op de hoogte van de school- en de klaswerking. Alle ouders krijgen de kans tot inspraak om op constructieve wijze suggesties te doen aan het (school)beleid.
Het personeelsbeleid wordt meer en meer gevoerd op het niveau van de scholengemeenschap.

De directeurs stellen autonoom jaarlijks doelen voorop en bewaken de uitwerking ervan. Zij blijven op de hoogte van vernieuwingen, van de verwachtingen van de overheid en volgen tendensen op. Het responsief en innovatief vermogen van de scholen komt met mondjesmaat tot ontwikkeling.
In het verleden aangezette acties werden niet steeds diepgaand uitgewerkt en opgevolgd. Daarbij was het voor de leraren niet altijd duidelijk wat er van hen verwacht werd. Vernieuwingen werden niet altijd gekoppeld aan vooropgestelde doelen en termijnen. Het schoolwerkplan bevat enige vorm van korte, middellange en lange termijnplanning die echter weinig geconcretiseerd en gefaseerd is om een doelgerichte schoolwerkplanning op te maken. Het intern leiderschap denkt hierbij eveneens aan het creëren van een bijbehorend en proactief professionaliseringsbeleid dat echter in de praktijk nog geen uitvoering kent.
Op schoolniveau worden fragmentarisch acties opgezet voor interne evaluaties. De scholen organiseren weinig systematische doelgerichte (zelf)reflecties over de verticale samenhang, over hun werking of over hun beleid om de pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen en de onderwijskwaliteit te verhogen.
Regelmatig komt een aantal aspecten wel ter sprake maar er wordt niet geëvalueerd met het oog op het bereiken van vooropgestelde doelen of borgen van geformaliseerde afspraken in het schoolwerkplan.
Nog niet alle leraren zien het belang in van de ontwikkeling van een persoonlijk reflectief vermogen. Zij zijn zich niet altijd bewust van de noodzaak om het eigen handelen kritisch te benaderen. Sommige leraren slagen er echter al wel in om bijsturingen en acties aan analyses van (toets)resultaten te koppelen.
Recent werd een tevredenheidsonderzoek van de leraren afgenomen. De gegevens waren op het moment van de schooldoorlichting nog niet geanalyseerd. De scholen plannen in de toekomst een ouderbevraging.
De inspectie stelt vast dat het beleidsvoerend vermogen van de scholen met de vernieuwing van het directieteam aan een nieuwe fase kan beginnen. Het vermogen om organisatiestructuren op te zetten en het participatief beleid uit te bouwen is in de scholen aanwezig maar wordt momenteel weinig aangewend in functie van de uitbouw van kwaliteitsvol onderwijs.

Uitschrijven van een visie op talenbeleid vormt voor het team nog geen prioriteit. De taalproblematiek van de huidige leerlingenpopulatie is niet van die aard dat voeren van een doelbewust talenbeleid een noodzaak is. De leraren hebben een duidelijk beeld van de taalvaardigheid van de leerlingen en sturen bij waar nodig.
De scholen hebben recent een nieuwe methode ingevoerd voor Nederlands en Frans.

Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de scholen is gebaseerd op de analyse van data die de noden van enkele leerlingen(groepen) in kaart brengen.
De scholen hebben een duidelijke visie over de wijze waarop ze hun zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm willen geven. De schoolorganisatie faciliteert in toenemende mate het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. De acties (op

leerling-, leraren- en schoolniveau) die de scholen uitwerken, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. De scholen hebben in beperkte mate zicht op de effecten van hun zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. De scholen hebben in hun professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het zorgoverleg naar aanleiding van de toetsresultaten van het leerlingvolgsysteem voor wiskunde.
- De toenemende aandacht voor handelingsgericht werken en differentiatietechnieken in wiskunde.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De organisatie van de aanvangsbegeleiding onder impuls van de scholengemeenschap als voorbeeld van goede praktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De inspanningen om de schoolcultuur van voorbereidende secundaire afdeling om te buigen naar volwaardige lagere scholen.
- De duidelijke taakverdeling in het directieteam.
- Het zoeken naar mogelijkheden tot participatief beleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het aanbod van leerinhouden voor wiskunde vanuit realistische contexten via interactieve en coöperatieve werkvormen.
- Het leerlingeninitiatief en de (zelf)reflectie van en zelfevaluatie door de leerlingen binnen actief leren.
- Afspraken voor de visualisering van onder meer de referentiematen, heuristieken en algoritmes in het klasbeeld.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doelgerichtheid en volledigheid van de evaluatiepraktijk, gelinkt aan de suggesties uit de leerplannen.
- De deskundigheidsbevordering in functie van de professionalisering van de teamleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het strategisch leiderschap dat gericht is op doeltreffende communicatie, ondersteunende professionele en persoonlijke relaties, ontwikkelen van gedeeld leiderschap, aanwakkeren van het responsief vermogen en tot stand brengen van een geïntegreerd beleid.
- Gemaakte (school)afspraken verankeren zodat ze voor en door iedereen terug te vinden en toe te passen zijn en de naleving ervan opvolgen.
- Op schoolniveau gegevens over leerlingenresultaten verzamelen, registreren en verwerken om ze geleidelijk meer systematisch te gebruiken in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- De bereidheid van het team om vernieuwingen en ontwikkelingen te integreren in de onderwijspraktijk.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de eindtermen voor muzische opvoeding binnen een evenwichtig, gradueel en samenhangend aanbod voor alle domeinen.
- Een planning en een graduele aanpak voor leren leren afstemmen op het doelgericht nastreven van de eindtermen voor leren leren.
- De tekorten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne wegwerken.

Wat betreft de regelgeving

- Een schooleigen planning voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ‘leren leren’ opmaken zoals bepaald in het Decreet basisonderwijs, d.d. 25/02/1997, art. 44, §2, 2°.

- Jaarlijks een nascholingsplan opstellen zoals bepaald in het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08.05.2009.

- In het schoolreglement de bijdrageregeling opnemen zoals bepaald in het Decreet basisonderwijs, d.d. 25/02/1997, art. 37, §3, 7°.

- In het schoolwerkplan de voorzieningen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs, opnemen zoals bepaald in het Decreet basisonderwijs, d.d. 25/02/1997, art. 47, §1, 4°.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor leren leren, muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **14-10-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	**Voor kennisname namens het bestuur**
Lydia Loquet de inspecteur-verslaggever	**Danny AARTS** de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	

Sint-Michielscollege
Brasschaat
gesticht door de Abdij der Norbertijnen van Averbode

Brasschaat, 10 december 2013

Geachte,

Graag wensen wij volgende opmerkingen als bijlage aan het verslag van de doorlichting van Vrije Lagere School, Sint-Michielscollege te Brasschaat toe te voegen.

Wat betreft het onderdeel Lager onderwijs – leergebiedoverschrijdend Leren Leren (blz. 11):
Het schoolbestuur wijst er op dat er op het vlak van leren leren heel wat gebeurt in de school. De resultaten in het vervolgonderwijs zijn hiervan het bewijs.
Waar inderdaad nog verder aan gewerkt dient te worden is de graduele opbouw doorheen de verschillende leerjaren.

Wat betreft het onderdeel erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid' (blz. 12):
'Een aantal lokalen kan onvoldoende verlucht worden.'
Het betreft hier een vergaderruimte in het administratief gebouw en een berghok van de poetsvrouwen.
'In een aantal lokalen is niet de vereiste 2 m² vloeroppervlakte per leerling beschikbaar.'
Het betreft hier een zorglokaaltje en een (tijdelijke) containerklas.

Met beleefde groeten,

Namens het schoolbestuur,

Dhr. Berger P.